

Varteig Historielag

Stiftet 8.02.1992

Årsberetning for årsmøteperioden 2015 (9.02.2015 - 8.02.2016)

Valgt på årsmøte:

- **Styret:**

Styremedlem:	Terje Bergby
Styremedlem:	Ingrid Kullerud
Styremedlem:	Arild Smaaberg
Styremedlem:	Gunnar Kultorp
Varamedlemmer:	Thorbjørn Olsen
	Ragnhild Aune Sulusnes

På ekstra-ordinært årsmøte 9.03.2015 ble det valgt ny leder:

Oddveig Nilsen

- **Revisorer:**

Harald Sælid
Rolf Lunde

Vara: Jan Henning Hansen
- **Valgkomite:**

Jan Henning Hansen
Kai Rød
Øivind Holt
- **Kjøkkenkomite:**

Arne Hansen
Sølvi Jelsness
Odd Henry Johansen
- **Representanter til bygdedagskomite:**

Kari S. Lunde og Ingrid Kullerud

Oppnevnt av hovedstyret:

- **Regnskapsfører:**

Hans Erik Pedersen

- **Publikasjonskomite:**

Solveig Rød
Øistein Bøe
Hans Erik Pedersen
Synnøve Lunde Karlsen

- **Web-komite:**

Leder og ansvar for det datatekniske:

Web-siden:

Facebook-siden:

Bildegruppen/arkivet:

Knut Øyvin Skaar

Øistein Bøe

Karin Kullerud Ek

Knut Øyvin Skaar

Øistein Bøe

Synnøve Lunde Karlsen

Kari S. Lunde

Oddveig Nilsen

Gunnar Kultorp

Arild Smaaberg

Korrekturlesing:

Karin Kullerud Ek

Synnøve Lunde Karlsen

Kjell Lunde

Gunnar Kullerud

- **Meieri-komite:**

Kjell Lunde

Gunnar Bråthen

Kai Rød

Terje Bergby

Finn Tomta

- **Inntaks-komite:**

Terje Bergby

Gunnar Bråthen

Vigdis Bergby

- **Motorgruppa:**

Arne Hansen

Kjell A Sterkerud

Ragnar Bergby

Rune Kultorp

Medlemmer:

Pr. 1.02.2015 har Varteig Historielag 132 medlemmer.

- I 2015 er det 8 personer som har meldt seg inn i VH, pluss en som har fått medlemskap i premie (facebook)
- 3 tidligere medlemmer har meldt seg ut.
- 4 medlemmer + 2 æresmedlemmer er døde i løpet av året.

Styrets møter:

Styret har hatt 9 møter. Møtene har vært på Meieriet.

57 saker er behandlet siden forrige årsmøte.

Foruten arbeid med den daglige driften av foreningen (innkjøp, ut og inn av post, organisering av møter og turer osv.) har styret i 2015 behandlet følgende saker:

- Sikring av SA-bilder. Et skanner-prosjekt i samarbeid med SA, biblioteket i Sarpsborg og historielagene i distriktet. Målet er at bildeportalen skal være en gave til Sarpsborg by i

anledningen av 1000-års jubileet.

- Deler av tregulvet i kjelleren på Meieriet er råttent og må skiftes ut. Styret har vært på befaring, og sendt saken over til Meierikomiteen.
- Dugnad på kirkegården. Vask av gravstøtter på middelalder-kirkegården før de kan fotograferes
- Registrering i kulturminne basen. Det er bare i Ovaskogs at dette arbeidet er ferdigstilt. Arbeidet ellers i bygda har stoppet opp, og mye stoff ligger lagret på private PC'er. Styret vil ha tak i dette stoffet, for å sikre at arbeidet som er gjort kommer inn på rett sted. Dette viser seg vanskelig, men det jobbes fortsatt med saken.
- Historielaget/ Øistein Bøe har skrevet en del historiske artikler i Varteig Menighetsblad. Dette har vært en avtale mellom VH's styre og menighetsbladet. VH har til gjengjeld fått programmet sitt trykt gratis i bladet. Øistein begynte med disse artiklene i egenskap av sekretær i historielaget. Da ingen andre i styret eller foreningen ser seg i stand til å overta denne jobben etter Øistein, har han fortsatt å skrive i Menighetsbladet som før. Han vil ha en avløsning, og det letes etter en som kan gjøre det.
- VH har fått tilbud fra kommunen om å leie lagerplass i renseanlegget i Meieridalen. Det viste seg at plassen vi kunne få disponere var en brøkdel av det vi forestilte oss. Behovet er mye større, og vi takket dermed nei til tilbudet.
- Ansvar for arkivet i det brannsikre rommet på Meieriet er besluttet lagt til inntakskomiteen. Terje Bergby har påtatt seg denne jobben.
- Det har vært møte mellom Østfold mållag og VH. Mållaget er blitt oppmerksom på dialekt-CD'n vår, og er mektig imponert. De vil gjerne at vi skal gå videre til skoler etc. med denne og selge CD'n på det åpne markedet. Styret fant ut at vi ikke hadde kapasitet til å legge ned mer arbeid i den saken.
- Leder har vært på befaring på Brenne sammen med Øistein Bøe, grunneier og en representant fra Hafslund Energi. Det er lagt en jordkabel over et sted der det er påvist rester etter en gammel boplass. VH har sendt et brev til Hafslund Energi om saken.

Besøk:

VH har hatt besøk en hel dag (21.09), av styret i historielaget fra Rælingen. Solveig Rød guidet dem rundt på Meieriet, Øistein Bøe viste dem kirken og Knut Øyvin Skaar viste dem hvordan bildegruppa arbeider. Sølvi Jelsness sørget for nydelig bevertning i Peisestua i Bygdehallen. Leder Oddveig Nilsen, representerte styret under hele besøket.

Kommunikasjon med medlemmene:

Det er sendt ut 3 medlemsbrev og terminlister. De fleste får dette elektronisk. Noen få får det tilsendt i posten.

Representasjon:

Varteig Historielag har vært representert på *årsmøte i ØH* på Historika i Rakkestad 25.04.15. Terje Bergby, Oddveig Nilsen og Ragnhild A. Sulusnes var der.

Økonomi:

Laget har god økonomi og ingen gjeld. Av lagets beholdning pr.11.01.2016 på kr. 221 471,56 er 40 000 kr satt av til skilting av kulturminner i Varteig.

Turer:

30.05 Medlemstur til Kongsvinger. Ansvarlig og reiseleder var Kjell Lunde.
5.09 Høstvandring på Kingsrød. Yngvar Kingsrød guidet oss rundt.

Møtevirksomheten i Bygdehallen:

9.02 Årsmøte og kåseri av Trond Svandal om "1814 og slagene i Østfold"
9.03 Hans Chr. Westgaard fortalte om opprettelsen av og arbeidet med å bevare
kolerakirkegården på Sandbakken
13.04 Flyslipp i Sarpsborg distriktet 1944-45. Solveig Rød fortalte.
21.09 Fotodag i bygdehallen v/web komiteen Knut Øyvin Skaar og
Øistein Bøe
19.10 Torbjørn Greipsland kåserte om "Kristina- både norsk og spansk prinsesse"
9.11 "Tusenårsstien" v/ Trond Svandal
7.12 Kjell Einar Andersen fortalte om en villmarkstur i Labrador og besøk på norrøne
bosettinger i gamle Vinland, Markland og på Grønland.

Gaver:

- VH har søkt om driftstilskudd fra kommunen. Dette er innvilget og vi har fått 10 000kr.
- VH har fått en brukt prosjektor til bruk til bildefremvisning på møtene våre fra Varteig skole.

Slektsforskning:

Det er pr. dato ingen egne møter til slektsforskning. Det kommer stadig noen spørsmål på nettet. Det blir besvart fortløpende, stort sett av Øistein Bøe. Solveig Rød og Terje Bergby har også besvart noen av spørsmålene.

Bygdedagen:

Kari S. Lunde og Ingrid Kullerud var VH's representanter i bygdedagskomiteen i 2015. VH hadde en stand der vi hadde salg av dialekt-cd og DVD, kalendere, INGA-hefter og gamle Varteig filmer.
Hele eiendommen på Meieriet var benyttet til ulike utstillinger og leker for barn. Inne solgte Varteig Bygdekvinne lag lefser.
Uthuset på Meieriet ble for første gang etter oppryddingen, benyttet til utstilling.

En stor takk til alle medlemmer i de ulike komiteene, for det arbeidet som legges ned for foreningen gjennom hele året. Også en stor **takk til alle** som har deltatt på arrangementene våre i 2015.

Styret

ÅRSBERETNING FOR PUBLIKASJONSKOMITEEN

Komiteen har i 2015 bestått av : Solveig Rød (leder), Øistein Bøe og Hans Erik Pedersen. Synnøve Lunde Karlsen har deltatt i arbeidet med Varteigkalenderen.

Komiteen fikk nytt navn og nye ansvarsområder i 2014 da det ble opprettet en egen web-komite, og Kalenderkomiteen ble lagt under Inga-komiteen. Publikasjonskomiteen har nå ansvar for utarbeidelse og salg av Inga-heftet og Varteigkalenderen.

Inga 2015 er det 31. i rekken. Det er på 96 sider med et variert innhold av lokalstoff som spenner fra gårdshistorie til jubileumsberetning og erindringer. I årets hefte har det også lyktes å få flere skribenter enn bare komiteens medlemmer.

Heftet ble trykket i 350 eksemplarer og salget har vært bra. Hefter er fullfinansiert via annonser, så salget gir en god inntekt til laget.

Varteigkalenderen 2015 : Tilgang på bilder er god. Synnøve Lunde Karlsen ser gjennom bilder som kommer inn til fotoarkivet og "øremerker" noen for kalenderbruk. Det etterstrebes å få til en grei fordeling mellom bilder fra ulike deler av Varteig og ulike årstider.

Kalenderen har 1 hovedsponsor. Det dekker ikke alle trykkeutgiftene, men takket være stor innsats fra de lagsmedlemmene som utgjør selgerkorpset, gir likevel kalenderen et pent tilskudd til lagskassa.

Kalenderen ble trykket i 650 eksemplarer. Pr. dato ser det ut til at salget blir noe mindre enn tidligere år. Selgerne som gikk rundt med kalendere før jul, solgte også mange Inga-hefter og noen CD-er.

CD-en "sånn prekæ døm i Varte før i tia" har hatt et eventyrlig salg. Både i 2014 og 2015 måtte det lages flere eksemplarer, og totalt er salget nå over 150 eks.

RAPPORT WEBKOMITÉEN 2015.

Komitémedlemmer:

Facebook-side: Karin Kullerud og Øistein Bøe

Web-side: Øistein Bøe og teknisk støtte Knut Øyvinn Skaar

Bildegruppen: Øistein Bøe, Oddveig Nilsen, Knut Øyvinn Skaar, Synnøve Lunde Karlsen, Kari Synnøve Lunde, Gunnar Kultorp, Arild Småberg.

Korrekturlesning: Karin Kullerud, Synnøve Lunde Karlsen, Kjell Lunde, Gunnar Kullerud.

Oppgaver løst i 2015:

Vi har hatt et møte i Bygdehallen for koordinering av oppgaver. Ellers har vi hatt utallige møter via Skype.

Karin Kullerud og Øistein Bøe oppdaterer facebook siden daglig. En viktig kanal til omverdenen.

Øistein Bøe lager tekster til alle bilder samt skanner de fleste bilder. Øistein er også admin for nye innlegg på www.varteig-historielag.no samt bidrar mye på facebook-siden til Varteig Historielag.

Oddveig Nilsen gjør registrering i elektronisk arkiv vha Access database av publiserte og registrerte bilder. Øistein, Oddveig og Knut Øyvinn har tilgang til elektronisk arkiv som lagres i Dropbox.

Knut Øyvinn Skaar, admin for fotoalbum Varteig Historielag samt ansvarlig for all Photoshop redigering, metadatabehandling, lagring av originalfiler på Varteig Historielags lagringsmedium og backup lagringsmedium. I tillegg er Knut Øyvinn webteknisk ansvarlig for www.varteig-historielag.no

og arbeidet på server.

Vi bør også bemerke at siden NRK har vist innslag om Varteig Historelags bildearbeide i mars, har vi hatt et 10-talls henvendelser og spørsmål fra andre historielag. Rælingen Historielag besøkte oss med hele styret og Varteig Historielag styret og bildegruppa ga en presentasjon av vårt arbeide. Øistein og Knut Øyvin har forøvrig presentert Varteig Historielags arbeid med bilder i Østfolds Historielags tillitsmannsmøte i november i Askim.

Synnøve gjør en utrettelig jobb med å lese korrektur.

Vi har publisert 1036 bilder i 2015 og har nå 2686 bilder i vårt album.

Webkomiteen ønsker å takke alle som har bidratt i arbeidet med bilder i 2015.

Andre publikasjoner i 2015:

Foruten flere løpende artikkel serier, har bildegruppen jobbet med kulturminnekart for Varteig, glassmalerier i Varteig kirke, en stor serie gamle kart fra Varteig samt bilder av middelalderkirkegården i Varteig.

Nye oppgaver for Varteig Historielag:

Øistein har med sine kontakter nå gjort avtale med SA om et samarbeide mellom Varteig Historielag og SA for å skanne bilder fra deres negativarkiv. Dette antas å starte i 2016 og vil ledes av Sarsborg Bibliotek. I tillegg har Solveig Rød og Hans Erik Pedersen gjort avtale med Østfold Fylkes Billedarkiv om å skanne 8-900 bilder relatert til Varteig.

Dette vil bli en oppgave der Varteig Historielag må finne resurser uten medvirking av Øistein og Knut Øyvin.

Utgifter 2015:

Milonic menysystem og program som brukes i vårt album og webside, ca 200 kr per år. Denne er nødvendig i 2016.

Picmeta PIE program (picture information systems) som behandler metadata på filer. Opprinnelig ca 1000 kr betalt i 2013. Forventer ikke ny lisens nødvendig i 2016.

Logmein i oppgradert versjon, det gir Knut Øyvin mulighet til å logge seg inn på PC hos komiteens medlemmer for å løse oppgaver. 1200 per år. Denne er nødvendig i 2016.

Harddisker: Vi har hatt ett diskhavari i 2015 samt at en disk hos Øistien er full. Etter godkjenning fra styret har vi gått til innkjøp av to nye diskere på 2Tb hver, kr 1800 totalt.

Vi måtte erstatte en av våre 2 mobile skannere til kr 800 i mars-2015.

Vi har også vurdert å gå til innkjøp av annen oppgradert programvare for Access, Microsoft Office, Adobe Photoshop og Adobe Contribute. Siden dette er betydelige utgifter over 10 000 kr, har Knut Øyvin testet eksisterende software til å være god nok for 2016.

Servertjenesten vi bruker er fra Shed49.com, både for album og webside, utgift ca 230 kr året. Det gir tilgang for 20 Gb diskplass. Vi bruker i dag 12 Gb og det bør holde for 2016. Dersom vi må oppgradere pga plassproblemer er neste steg 40 Gb til ca 450 kr per år. Vi må understreke at dette er meget god pris i markedet. Ytelsen fra serveren er også god.

Dropbox: brukes aktivt av medlemmene som behandler filer. Denne tjenesten er helt nødvendig for e-arkivet og arbeidet i gruppen. Til nå klarer vi oss med gratis-tjenesten som finnes tilgjengelig.

Forslag til styret for Webkomiteen 2016:

Vi er bekymret over fremtidig drift av album og server pga få resurser som kan avsette tid og som har kompetanse.

Idag henger alt på Øistein Bøe for tekstskaping og Knut Øyvin Skaar for all teknisk støtte og bidrag i album og forøvrig web side.

Nye ressurser må avspeile behovet til komiteen som først og fremst er å foreta besøk hos givere, skanne bilder og lage tekster selvstendig.
Oddveig, Øistein og Knut Øyvin er villige til å fortsette arbeidet som i 2015.

Webkomiteen Varteig Historielag

Januar 2015

Knut Øyvin Skaar

ÅRSRAPPORT MEIERIKOMITÉEN 2015

Meierikomiteen har i 2015 bestått av Kjell Lunde (leder), Gunnar Bråthen, Kai Rød, Terje Bergby og Finn Tomta.

Bygningsmessige arbeider

Våningshuset

Det er ikke utført noen bygningsarbeider på våningshuset siste år.

Uthuset

Det er ikke utført noen bygningsarbeider på uthuset siste år.

Meieribygningen

Det er ikke utført noen bygningsarbeider på meieribygningen siste år.

Potetkjelleren

Meierikomiteen forbereder legging av nytt tregulv i potetkjelleren kommende sommer 2016.

Utomhusarealer, drift og vedlikehold

Den nye gressklipperen fikk en forskriftsmessig service før klippesesongen. Det er nødvendig med full service av maskinen før hver klippesesong.

I tillegg til gressarealene på vår eiendom Meieriet klipper vi også Prestegårdsalleen.

Taksteinene som i lengre tid har vært lagret ute ved meieribygningen, er nå flyttet ned i kjelleren i uthuset.

Meierikomiteen bidro med ca. 30 timers arbeid ved oppryddingen i uthuset.

Verktøy, redskap

Etter innkjøp av en del nytt verktøy/redskap i fjor, er det nå bare behov for mindre nyanskaffelser (feiekoster, snøskuffe etc.)

RAPPORT FRA RYDDEKOMITEEN

Høsten 2014 bestemte styret at det skulle opprettes en ad-hoc komite med følgende mandat :

Få samlet og klargjort en del av gjenstandene på Meieriet og på Vestvoll slik at de kan danne en eller flere utstillinger.

Antallet gjenstander på Vestvoll bør reduseres til et minimum. Målet er at arbeidet er ferdig før Bygdedagen i 2015.

Solveig Rød ble utnevnt til leder av komiteen.

Første tiltak var at Terje Bergby og Solveig Rød registrerte alle gjenstander både på Meieriet og på Vestvoll, samt foretok en vurdering av gjenstandenes tilstand. Som et resultat av dette ble det laget et utkast til disposisjonsplan for utstillingslokaler og gjenstander. Dette fikk tilslutning fra styret.

Våren 2015 ble komiteen utvidet med Wigdis Bergby og Synnøve Lunde Karlsen. Det ble holdt 2 møter for å planlegge arbeidsgang og lage en mer detaljert plan for plassering av gjenstander. Det ble også holdt møte med 2 representanter for den nedlagte musikkforeningen Ekko.

Kirkens Bymisjon ble leid inn som hjelpemannskap for de 2 dagene da hoveddelen av arbeidet skulle foregå. I tillegg deltok komiteens medlemmer og Isak Lunde, Gunnar Bråten og Kai Rød.

Gjenstander i rom i uthusene samt rommet mot sør i 2.etasje i hovedhuset ble så båret ut, og rommene ble støvsugd/rengjort før arbeidet med å rengjøre gjenstandene og få dem på plass i riktig rom startet.

Kirkens Bymisjon og Terje Bergby kjørte vekk 4 lass med søppel.

Etter disse 2 dagene var "grovarbeidet" utført, og vi kunne begynne med opphenging og merking.

Dessverre rakk ikke tiden til for å få utarbeidet plakater og merket alle gjenstander slik det var planlagt.

Utstillingene i "låven" og Ekko-rommet i 2.etasje var likevel slik at de kunne vises fram.

Rommene i "låven" er ganske mørke, så det ble behov for belysning ved gjenstandene. Da det ikke er innlagt strøm i uthusene, ble dette løst ved å montere lamper med ledninger til en felles kontakt inne i ett av rommene. Ved bruk av utstillingene kobles strøm til med en skjøteledning fra Meieribygningen.

Det var satt av 15.000, kr til ryddearbeidet. Det ble brukt. Det ble også søkt om, og innvilget, kr 5.000,- ekstra for å kunne gjøre utstillingene helt klare. Denne summen er ikke brukt.

Pr. dato gjenstår følgende arbeid : Plakater/merking ved gjenstander, organisering av gjenstander i Grisehytta og innkjøp og montering av lystette rullgardiner i hovedhuset. På kjellertrekket står det også noen gjenstander, men her må deler av gulvet byttes før en vurderer en evt. bruk av rommet som utstillingsplass.

Komiteen har planlagt å ta opp arbeidet med merking osv. i løpet av våren 2016. Målet er at arbeidet er sluttført før bygdedagen. Komiteen ser seg da ferdig med jobben. Det vil – slik det ser ut nå – ikke være behov for mer penger enn de 5000,- som allerede er gitt tilsagn om.

RAPPORT FRA AD-HOC-KOMITÉEN, KULTURMINNER I VARTEIG

Komiteens medlemmer:

Oddveig Nilsen, Kari S. Lunde, Ingrid Kullerud

Komiteens mandat:

- 1) Finne ut hvilke registrerte kulturminner i Varteig som skal skiltes, og hva som skal stå på dem.
- 2) Undersøke priser fra forskjellige firma som kan lage skilter.
- 3) Bestille skilter og sørge for at de blir satt ut på rett sted.

Komiteens arbeid pr. 15.01.16:

VH's Web-komite har tidligere lagt ut på nettet de kulturminnene som tidligere er blitt registrert av Varteig Historielag. Det som er registrert, er gamle boplasser, husmannsplasser, sommerfjøs, smier, kullmiler, tjæremiler, jordkjellere, forsamlingsplasser, gamle skoler og møteplasser, næringsvirksomheter, huler, vaskeplass, broer og forsvarsanlegg.

Av gruppene som har vært ute og registrert disse kulturminnene, er det bare "Ovaskogs-gruppa" som har fullført arbeidet.

Komiteen bestemte da i samråd med styret, at arbeidet med skiltingen konsentreres om stedene i Ovaskogs.

Vi bestemte at det i første omgang skal vi skilte nedlagte boplasser, husmannsplasser og jordkjellere; 51 skilt.

Dernest settes det ut skilter ved næringsvirksomheter, forsamlingsplasser, forsvarsanlegg, skoler, møteplasser, fryseri, vaskeplass og huler; 43 skilt.

Videre vil vi utarbeide et hefte som skal utfylle opplysningene på skiltene. Dette heftet vil vi selge til interesserte.

Vi må selvfølgelig innhente tillatelse fra grunneiere før skiltene kan settes opp.

Det er også søkt om tilskudd til skiltene fra Sparebankstiftelsen.

Vi kontaktet 2 firmaer, "Industriprodukter" i Halden og "Gundersen Reklame" her i Varteig. Prisen på sluttproduktet blir omtrent det samme hos begge firmaene.

Komiteen mener det er særs viktig at skiltene som settes ut, er holdbare i mange år framover, og da mener vi at vi må gå for skiltene til Gundersen Reklame. Gundersen har gitt oss et tilbud på kr.695 + moms. Det innbefatter aluminiumsskilt (15x21 cm), stålrør (høyde 150cm) og 2stk 5mm rustfrie skruer og topphette i plast pr.skilt.

Skiltet blir brennlakkert og dekor i selvklebende folie, som blir laminert mot slitasje og UV-stråler.

Komiteen jobber fortsatt med teksting av skiltene og sortering av kulturminnene. Vi regner med å bli ferdig med dette arbeidet i løpet av februar/mars. Da kontakter vi Gundersen Reklame på nytt, og inngår en avtale med kjøp av skiltene.

15.01.2016

Ingrid Kullerud

RAPPORT FRA KART-KOMITÉEN.

Det ble oppdaget at det på noen kart som var i bruk i kommunen, var noen navn helt feil. Av den grunn opprettet Varteig Historielags styre en ad-hoc komite med følgende mandat:

- *Gå gjennom kartene i Varteig, for å avdekke evt. feil på gamle navn.*
- *Presentere kartene for kommunen.*

Komiteen er satt sammen av Gunnar Kultorp (komiteens leder), Arild Smaaberg, Steinar Bergby, Terje Bergby og Arnfinn Kullerud.

Første punktet i mandatet er gjort. Det mangler noe renskriving. Gunnar skal deretter levere de reviderte kartene til kommunen. Arbeidet vil bli fullført i løpet av våren.

INNTAKSKOMITÉEN

Inntakskomiteén har ikke hatt noen møter inneværende år.